

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Előfizetési ár:

egész évre 20 frt., félévre 10 frt., negyedévre 5 frt.

Belgatási díj: 6-hasabos petit-sor 5 kr., bélyegdíj minden belgatásért 30 kr.

A „nyilt-tér”-ben 4-hasabos petit-sor 20 kr.

Rendkívüli előfizetés

FÜGGETLEN LAPOK következő folyamára.

Május-juniusi 2 hónapra 3 ft. 40 kr.
Május-juliusi 1/2 évre 5 " "
Május-szeptemberi 5 óra 8 " 40 "

A „Füg. Lapok” kiadó-hivatala.

Bécs, május 9.

(V.) Crivelli gróf halála még mindig az érzékeny pont, mely az itteni kath. körökben a részvét és kegyelet hangjain említtetik.

A nemes gróf véletlen kimulta annál süjtőbb reánk, minél fontosabb volt a szerep, melyben az osztrák alkotmányos alakulások folyamában magas szelleme, hű kath. érzelme a vallás és szabadság érdekében áldásos eredmények bábárait arathatta volna.

Mindenki nyugtató reménnyel nézett a birodalmi tanács confessionális lépéseinek a Vatikán előtt leendő tapintatos kiegyenlítése, az élökre állított ügyek higgadt mérséklése elé, s hitte, hogy a félreértések, ellentétek a nemes gróf úgy hazafias, mint vallásos kebelében a béke és egyetértés frigyét fogják újabban megszilárdítani Beust és Antónelli kabinetje között.

Ki fogja most a nehéz munkát folytatni?

Ha a galambposta érkező híre nem csal, úgy gr. Apponyi György fogná a római osztrák követségi állomást legközelebb betölteni.

A nemes grófnak diplomatikai iskolázottsága előre is kezesség lehet a birodalom és szent székre nézve azon hajlamokról, melyek a különben katolikus részről némi gyanúsítással kísért Beust római politikáját jellemzik.

De gr. Apponyinak római követté való állítólagos kinevezetése egy visszájár lenne a magyar történelem azon rokon kapására, mely Rómát, hazánk nehéz napjaiban, hű frigyestül, őszinte barátul tünteti fel, visszavarázsolja az emlékekben a rokonszenv, lelkesedés és vallásos hála azon kötelékét, mely Árpád hazáját a szabadság és nemzeti fejlődés azon magaslatára lenne hivatva emelni a jövőben is, mint a mely dicsőséggel koszorúzta azt, szent István és Nagy Lajos idejében...

Úgy látszik, a legközelebbi napok meglepő eseményeknek lesznek tanui. Az urak házában ugyan is az inter-confessionalis kérdések tárgyalása fogna szőnyegre kerülni.

Mennyi a való e hiedelemben, nem tudom. Valószínűtlennek épen nincs okunk azt tartani.

Más kérdés az, mily állápontra emelkedik ezen igen messze horderejű kérdésben az urak háza.

Valjón majoritásra vagy minoritásra fog-e vergődni a törvényjavaslat?

Naponta inkább érvényt nyer a meggyőződés, hogy a hivatás, melyet alkotmányos fejlődések napjaiban az állásánál, hagyományainál és küldetésénél fogva conservatív jellemű urak háza, az inter-confessionalis érdek vitatásában is hű és következetes leszen önmagához; hogy az érdekek specificus kíméletét az ellentétek kiegyenlítését, megóva a szabadulví fejlődés alapjait — az alkotmányos építmény közé, patriotizmussal fogja beékelni, s midőn a jövő államrendszer megállapításáról van szó, tetszős elméleteknek nem fogja áldozatul vetni a népek vallási meggyőződését.

De azt sem tagadhatni, hogy egyuttal a concordatum élete egy új, nehéz krízisnek néz eleje.

Magyar szempontból az itteni confessionalis helyzetet megbírálni nem lehet, mert képtelenség.

Önöknl a concordatum, nem adott semmit, csak fontartá az egyházi jogi status quo-t. Az országos alaptörvények koról-korra biztosíták a kath. egyház szabadságát, mely az alkotmányos nemzeti szabadsággal egy, attól elválaszthatatlan volt.

Az alkotmány és a 48-ki törvények visszaállítása tehát, miután a régi jogállapot visszaadta, egyuttal az egyház alkotmányos törvényeken sarkalló

jogait, szabadságát is meghozta. A concordatum teljesen mellőzhető fölösleges stipulatióvá vált.

Nem így Ausztriában. Itt az egyház jogainak, szabadságának biztosítására codificált törvények nincsenek, Febronius rendszere, mely az egyházat az államban alárendelt hivatalközeggé tette, épen úgy anachronismus a vallásszabadság eszmével szemben, mint fontartatlan az alkotmány szempontjából.

Uj alap kelle tehát, mely biztosítsa az egyház függetlenségével együtt a lelkiismeret szabadságát.

Ezt adta a concordatum. Nem azon concordatum, melyet az egyházellenes sajtó ismer, de azon concordatum, mely mint államjogi szerződmény mindazon alapokat bírja, melyek egy józan kezdeményezés, vagy továbbá fejlesztés feltételeit magukban hordják.

Méltányos és jogszerű revíziója a concordatumnak a fenforgó viszályokat és minden oldalról jelentkező aggodalmakat el fogná oszlatni.

Pest, május 11.

A „Reichsrats Correspondenz” tudósítása szerint a budgetbizottság albizottsága következőkben foglalta munkálatának eredményeit:

„Fődolog a permanens deficit orvoslása, mely a folyó évre 50 millióra tétetik. A bizottság a deficit forrásait vizsgálván azon meggyőződésre jött, hogy ezt főképp a közös ügyek költsége, s nagyjórészt különösen a magyar korona országainak administrationalis költségei okozták.”

„Kiemelte a magyar inségi kölcsönt 25 millióig, e felett Magyarország adóhátralékait, melyek okai voltak, hogy új meg új kölcsönök kötése vált szükségessé.”

„A quota-arányt sem tartja a bizottság helyesen megállapítottnak, s azért méltányosnak tartja azon elvet, hogy az államadósság azon részét, melyet Magyarország el nem vállalt, ne a ciszlajthanus lakosság, hanem az állam hitelezői viseljék.”

A hamis alapokon forgó okoskodásoknak egész láncolata kelle ahoz, hogy végre a bizottság ezen eredményhez eljusson.

Mi bizonyosan nem tartozunk a hetumogerek azon maradványaihoz hazánkban, kik minden bajaink forrását a németekben keresik, sőt ezen hazafiakat, mint politikai rártásokat nálunk lemosolyogják. Annnyal feltűnőbb, ha a tulajjháni törvényhozás bizottságából áll elő ily magyarfaló consortium, mely megfordítva az osztrák deficit minden nyügeit a magyar viszonyokból származtatja le.

Szeretnők tudni, mire vezessenek ma már ezen gyűlöletes és tapintatlan okoskodások, melyeknek a mellett, hogy alapjuk nincs, csak a kölcsönös kedvetlenségeket éleszthetik fel.

Jól tudja mindenki, hol van ezen deficitnek forrása.

Azt tudja mindenki, az hogy 1848. utáni kormányzat oly szerencsétlen háztartást vitt, miszerint az államadósság szinte háromszorozta magát. Miután azonban jó szomszédainknál ezen fajja a politikuskoknak még törvényhozási bizottság képében is elmondhatnak ily képtelenségeket, nem árt nekik saját adataikból egy két statistikai előadást tartani:

1847-ben volt a birodalom összes bevétele, ideértve minden magyarországi földelmekeket is összesen 151,546,561 frt., az előbbi 10 év eredményeit véve összesen 1837-ről 1846 végéig tesz az évenkénti átlagos megtakarítás egy évre 47 1/2 milliót.

Az államadósság tett összesen 1847-ben 1076,656,295 frtot.

Ez volt tehát az epochalis 1848 előtt a birodalom pénzügyi állása, mihez hozzá kell tennünk a pénzügyminiszter akkori kijelentését, miszerint az államadósság egész összege az államjóságok, és államvasutak értékével teljesen fedve van.

1848—1865 végeig 18 év telt le s az állambevételekben s adósságokban így álltunk:

1865-ben tett a birodalom összes bevétele 518,227,816 frt.

Az államadósságok összege tett ez év végével 3144,166,284 frtot.

A mellett tehát, hogy ama szerencsétlen kormány 18 év alatt 151 millióról 518 millióra emelte az adót a birodalomban, még az 1076 millió adósságot is 2068 millióval szaporította, és e felett még 500 millió értékű államjóságot és államvasutat potom árért eladott, tehát következetesen 18 éven keresztül csinált átlagosan évenként 142 milliót meghaladó adósságot.

1864-ben már az évi kamat összege tett 109,979,602 frtot, azaz évi törlesztés tett 37,135,000 frtot.

Összesen tehát 147 milliót tett az évi kamat és törlesztés, kevéssel csekélyebb összeget mint az 1848 előtti egész jövedelme a birodalomnak.

Ezen 18 évi államgazdálkodásban mi része van a magyaroknak?

És azon nyomorult 20 millió inségi kölcsön, s azon mintegy hasonló összeget tehető adóhátralék, tehát 40—50 millió, juttatta a birodalomt a kigázolhatlan deficit örvényébe?

Mikor 2068 mil. új adósság s 500. mil. vagyon elpazarlásának tudatával birnak azon budget-albizottság tagjai; mikor jól tudják azt is, hogy miúdezen elpazarolt óriás tökéből szegény elnyomott s mostohán kiszivattyuzott hazánkra nem fordíták beruházásul, akkor nekünk 40—50 millió oly kölcsönt felmelegetni, mely részint rendkívüli csapások sulya, részint ama kormány által okozott kimerültségünk miatt támadott, chez valóban minden tekintet megvető lelkiismeretlenség kell.

Mi távol vagyunk attól, hogy kormányok büneiért a népeket akaró felelősékké tenni, ezt így tekintette a magyar országgyűlés is, de ezen állápontra létrehozásában, az elsüllyedésben csakugyan mi vagyunk a legártatlanabbak, mert ez csak akkor kezdődött, midőn a legnagyobb sikerült.

A lenyög Magyarországot alkotmányos állásban fentartá magát, nagy világrázó háborúk s rendkívüli viszontagságok Ausztriát sem hagyták adósságtól menten, de az 1847-ki mérlege az államnak úgy állott, hogy az aktívák és passzívák fedezték egymást.

Miután Magyarország alkotmánya elnyomott, kezdődik az irtózatossá gazdálkodás s végre a mérhetlen súlyedés az örvény legszörűs széléig.

Minden jóra való osztráknak ezt így kell tudni, s a történelem egykoron — ha még van igazság — így fogja feljegyezni a mostankori események kronikájában.

TÖRVÉNYHOZÁSI ROVAT.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház mai ülésében az alföldi fiúmei vasut tárgyalása lévén napirenden, Hollán Ernő, Mikó gr. miniszter helyett, ki gyöngékedése folytán akadályozva volt a megjelésében, előadta azon általános nézpon- tokat, melyek a miniszteriumot a törvényja- vaslat kidolgozásában vezérelték, és azon előnyöket, melyekben az ország, már ezen első alkotmányos uton eszközölt vasutnál részesül. Beszéde ntán mind Gubody, mint Radich Ákos fontos érvekké támadták meg mind a törvényjavaslatot, mind pedig az engedélyokmányt. Radich azon hitét fejezi ki, hogy a ház nem fogja beleegyezését adni az oly vasúthoz, mely Magyarország önálló világereskedését mindenkorra meghusítja. Déli 12 órakor 1 v á n k a Inre emel szót.

Képviselőkháza május 9 d. e. 10 órakor.

Elnök: Szentiványi Károly, jegyző: Dimitrievics Milos. A kormány részéről jelen vannak B. Eötvös J. Gorove I.

A jegyzőkönyv hitelesítésénél hosszabb vitára szolgáltat alkalmat S o m o s s y Ignác az azon megjegyzése, hogy abból a román nemzeti congressus kifejezés elől kimaradt a szó: vallási. Bónis belátja ugyan, hogy az autentikációkor nincs helye az érdemleges kiigazításának, de a mennyiben a 3. §-s mutatója, hogy azon congressus csak vallási ügyeket intézhet el, az 5-ikből pedig kima- radt e szó: „egyházi congressus” véleménye szerint annak az 5. §-ból sem szabad kima- radnia. G h i e z y Ignác felszólalása ellenében igazolja magát Dimitrievics, megjegyez- vé, hogy ő a jegyzőkönyvben teljesen meg- adta vissza a tárgyalást, a mint az lefolyt. Bónis szerint a fődolog e kérdésben az, hogy a két felekezet közti egyenjóság ki- mondassék. A 4. §. megmagyarázza e con- gressus teendőit és így magától érthető, hogy

az más nem is lehet mint egyházi. Ennél- fogva ha csak a törvényben nem akarjuk an- nak kijáratását előidézni, akkor az „egy- házi” szónak bele kell jönnie. Szólv úgy látja, hogy e szónak közbeszúrása nem foglal ma- gában elvi kérdést, csak a törvény lesz sa- batosabb Sztajacskovics nem tesz ez előadott értelmezés ellen semmi kifogást, de miután a szavazás akkép és arra történt, a mint a jegyzőkönyvben leírva van, úgy kell azt hagyni. Horváth Lajos bár igazat ad egy részt Sztajacskovicsnak, de a jegyző- könyvben nem lehet változtatást tenni. Nyári Bónis indítványának helyes voltát fejtegeti és a kijavítást szükségesnek tartja. S o m o s s y nézete szerint a 6. §. után a többi idevonat- kozó kitélt is kiigazítandó volna. Elnök szavazás alá bocsátván a kérdés, a többség Bónis indítványa, illetőleg a jegyzőkönyv kér- déses pontjának kiigazítása mellett nyilat- kozik.

A jegyzőkönyvnek a 8. §-ra vonatkozó pontjánál Sztajacskovics azon észrevé- tel teszi, hogy Deák F. módosítványában nem minisztert, hanem minisztereket mondott (Marad.)

Bónis Samu: Nem szólna a dologhoz, de a mennyiben itt oly szó ejtetett ki, mely- nek jövőben lehetne következése, nem hagy- hatja szó nélkül. A lajtantuli minisztereknek e dologhoz semmi közük. (Ugy van!) A ha- tárvidek részint egyenesen közvetlenül, ré- szint Horvátország által közvetve Magyaror- szághoz tartozik (Helyeslés.)

Elnök ezután bemutatja az időközben beérkezett kérvényeket.

É d e s Albert Ónod város közönsége egy részének kérvényét terjeszti ajánlólag a ház elé az 1859-ben szenvedett határszabályozás sérelmek iránt.

Varga Flórián megemlíti, hogy a teg- napelőtti ülésben elhatározott, miszerint Ráth Károlynak Román Sándor ellenében beadott kereset levelei a 10-es bizottsághoz adattak ki. Szólv úgy tudja, hogy e bizottság ban egy hely Gözdu Manó lemondása követ- keztében megüresedett, ennél fogva annak szabályszerű betöltését sürgeti, megemlítvén egyuttal, hogy jó volna a hely betöltésénél a román nyelvbeni jártasságra is tekintette omni.

Tiszta Kálmán szintén beismeri ugyan hogy nagyon jó volna, ha e hely oly egyén- nel töltenék be, ki az eredeti szöveget érte, de azt hiszi, hogy az indítvány határozat tár- gya nem lehet. Ez az eljárás körébe tartozik (Helyeslés.)

Elnök felszólítja a házat hogy a niányzó tagra hétéfőn hozzák be szavazatai- kat (Főlkialtások: Hódosin! Véghő Gel- lért.)

A n a l f e y Károly az állandó igazoló bizottság részéről, olvassa a Pécsy Tamás Abanymegye Szikszó ker. képviselő megvá- lasztásáról szóló jegyzőkönyvet. Igazolattik. Napirenden a cultusminiszter ur által a gör. kel. hitvallásnak ügyében beadott módo- sítvány illetőleg pótezikkel tárgyalása.

Nyári Pál: T. ház! A most tárgya- lás alatt levő törvény alkotásánál a magyar törvényhozás fényes bizonyítványát adá sza- badulvőségének, melynek szelleme kell, hogy az ezután alkotandó mindennemű intézmé- nyekben is a túlyomó legyen. A törvény csak regisztrálja azon tény, hogy a román és szerb valláson levők külön metropolitára osz- lattak szét; a törvény biztosítja számokra az önkormányzati jogot, természetesen az egysé- ges állam felügyelése alatt és a fennálló ha- zai törvények korlátai közt. Azt hittem t. ház, hogy ha ezen két külön ajku, ugyanazon egy vallás hiveinek megengedtetik — bizo- sítottatik az önkormányzati jog, szükségkép következik, hogy miután kérvénnyel folya- mottak előnkbe, a nem román és nem szerb ugyanazon egy vallást követő magyar polgá- roknak szintén engedtessek meg az, hogy magukat, ha kívánni fogják, külön is szer- vezhessék. (Helyeslés.) É n a t. miniszter ur- nak módosítványát szöröl szóra elfogadom, hanem a módosítvány nem terjed ki, csak a status quo-nak fenntartására, azt a miniszter ur szükségesnek tartja kijelenteni; hanem én nem tartom elegendőnek a kérvényező- nek biztosítására; ennél fogva bátorodom nem annyira egy módosítványt előterjesz- teni, mint inkább a t. miniszter ur által be- adott módosítványhoz egy toldalékot adni be. (Olvassa a módosítványt.)

Módosítvány

a „Módosítvány” cím alatt szerkesztett utolsó §-ra.

A görög keleti vallásnak más, nem szerb, illetőleg nem román ajku hivi ezental is teljes élvezetében maradnak mindazon jo- goknak, melyeket a görög keleti egyház tör- vényei szerint egyházközségi, iskolai és szer- tartási nyelvök, valamint egyházközségi va- gyonok kezelésére nézve eddig is gyakorol- tak. Egyébiránt jogosultaknak nyilváníttattak arra is, hogy a két metropolitával különvál- tan egyházi, iskolai és ezekre vonatkozó ala-

Az előfizetési pénzek

s a lap kezelését illető minden tárgyak a kiadó-hivatalhoz (Első magyar egy- sülleti könyvnyomda, 3 korona-utca, 18. sz. a.) intézendők.

Bérmendetlen levelek el nem fo- gadtatnak.

pitványi ügyeiket külön és önállóan intézhes- sék, rendezzék és a 3-ik §-ban meghatározott uton és módon alkotandó szabályok értel- mében saját közegeik útján önállóan kezel- jék és igazgassák. A különválásból eredő mindennemű követelések ez esetben is szintén a 8-ik §-ban felállított bíróság előtt lesznek érvényesítendők.

Beadta Nyári Pál, m. k. Pestm. ráczkevi kerületi képviselő. Azt gondolom, hogy ennek indoklása alig szükséges. Vannak ugyan, kik még e mellett azt is törvény által kívánnak kijelenteni, hogy a nem szerb vagy román görög keleti vallásúaknak szabad le- gyen egyik vagy másik metropolitához esat- lakozni. É n a z i gondolom, hogy ezen conces- sio az önkormányzati jognak valóságos meg- sértése volna, mert csak azon esetre, ha más- kép nem fognának ők maguk rendelkezni, áll elő azon végső eset, hogy nekik épen így megengedtetik a szervezkedés, mint azon két különböző nyelvű román és szerbeknek meg- engedtetik.

Horváth Lajos olvassa ezután a több képviselő által beadott következő

Módosítványt

a 228. számú miniszteri módosítványra:

A görög-keleti vallás se nem szerb, se nem román ajku hivi ezental is meghagyot- tának mindazon jogaikban, a melyeket egy- házközségi és iskolai ügyek önálló intézész- ben szertartási nyelvök szabad használatá- ban, mint szintén egyházközségi vagyonok és alapítványaik kezelésében eddig gyako- roltak.

Vadnay Lajos s. k. Horváth Lajos s. k. Kerkápolyi Károly s. k. Somssich Pál s. k.

Horváth Lajos előrebocsátván azon körülményeket, melyek közt a kérdéses mi- niszteri módosítvány megszületett, és elmond- ván annak célját, mely nem mai, azon gör- keleti vallásu honfitársaink megnyugtata- sá, kik sem a szerb, sem a román metropolitához nem tartoznak, úgy látja, hogy e két a mi- niszteri szerkezet elfogadása mellett elérve nem lesz. Ennél fogva indokolva a ház ügyel- mébe ajánlja a főnebb olvasható és több kép- viselő által beadott módosítványt. Úgy látja, egyébiránt, hogy ez és Nyárié közt nem sok a különbség. Fölszólítja a házat, hogy határozzon a kettő fölött, vagy ha szükséges- nek találja, utasítsa tárgyalás végett az osz- tályokhoz.

Sztajacskovics előrebocsátja, hogy a magyar szent korona területén a gör. keleti vallásu szerbeknek és románokon kívül más ily vallásu népfaj nem is létezik. (Ellenmon- dás.) A mi magát a tárgyat illeti, miután a kérdéses miniszteriális javaslatot illeti, ah- hoz örömmel hozzájárul, miután abban min- l azon joggyakorlat, melynek eddig is teljes élvezetében voltak az illetők, törvényesítet- tik. Nyári módosítványának második részét, melyben a görög kath. indirekte felszólítat- nak, hogy a szerb és román egyházi főnabto- ság alul különválva, új külön birarihatál ala- pítsanak, nem pártolhatja. E kérdés elődöt- se nem tartozik a ház körébe. Enek utja egészen más. Somssich és társai indítványát pártolja, mint nézetéhez közelebb állót.

Eötvös József báró cultusminiszter: Előre is kijelentem, hogy indítványomnak azon szövegezetét, melyet Horváth Lajos és társai beadtak, elfogadom, ellenben t. bará- tom Nyári Pál indítványát nem fogadhatom el azért, mivel meggyőződésem szerint a tör- vényhozásnak kötelessége oltalmazni minden jogot, s minden érdeket s épen ezért volt szükséges a törvényjavaslathoz ezen szakaszt hozzáadni, oltalmazására és biztosítására azon jogoknak, melyeket a görög-keleti egy- házhoz tartozó sem nem román, sem nem szerb polgárok előbb is gyakoroltak. Ez tö- kéletesen el van érve. Nem létező viszonyok fö- lött törvényt csinálni, felszólítani ez által mint egy a görög keleti egyháznak egyes nemze- tiségi tagjait, hogy ők is az egyháztól elvál- tának, mit még eddig nem tettek, ezt én nem tartom szükségesnek, mert hiszen utóljára, ha kívánni fogják, a maga útján, egy új, mint a maga idejében a románok a szerbek- től elváltak, később a görögök is elválhat- nak a szerbektől és a románoktól; a ház elebe fog jönni kívánságuk, s ezen új egyháznak constitucionálása és meggyógyok győződve, hogy a ház akkor ebbe szintén bele fog ereszkedni, és a dologot úgy fogja elintézni, mint most a szerb és román egyház elválását elintézte. É n tehát azért fogadom el az indít- ványt, mert jelenleg nem tartom szükséges- nek (Helyeslés a középén)

Babes Vincez előrebocsátván, hogy a kérdéses cél elérésének ő sem ellensége és új módosítványt helyezvén kilátásba, a tör- vényjavaslat kérdéses pontjában foglalt ki- váltásokat a szerb egyházi főhatóság alatt álló románokra is ki akarja terjesztetni. Mó- dosítványa következőleg hangzik:

„A két metropolitának görög és nem szerb, illetőleg nem román ajku hivi ezental is fiontartatnak azon jogokban, melyek őket a görög-keleti egyházi törvényei szerint egyházközségi, iskolai és szertartási nyelvök, valamint egyházközségi ügyeikre nézve il- letik.

Dimitrievics szerint a miniszteri- umnak e törvényjavaslat behozásával nem lehetett más célja, mint az eddig fionállott gyakorlatot szentesíteni és törvény által bizo- sítani a gör. kel. vallásu görögök önkor- mányzati jogát. Ismétli a Sztajacskovics által

félhozottak — Somsich és társa módosítványát pártolva.

Miletics Nyári azt akarja módosítványát elérni, hogy a nem szerb és nem román nemzetiségeknek oly önállós és önkormányzat biztosítását, mely a román metropolitától független. Neki ez nem tetszik. Ez indítvány a szerb hierarchia jogait csorbítja és az egyház egységét veszélyezteti, azért azt nem tartja megengedhetőnek.

Simon Lajos báró: T. ház! Azt hiszem, hogy a görög-keleti metropolitának helyzete a törvényhozás jelenlegi intézkedése által tetemesen megváltozott, mert annak eddigi jellege egyedül vallási volt, míg el- lenben a törvényhozás jelenlegi intézkedése által ez nemzetiségekre osztott el.

En ennek következtében azt hiszem, hogy a mint nem követelhetik a görög-keleti román ajkúkat, hogy a szerbek a román metropolitához tartozzanak, úgy a szerbek sem követelhetik azt, hogy a románok a görög-keleti szerb metropolitához tartozzanak. De egyszersmind azt is hiszem, hogy ugyan- azon joggal bírnak azok is, a kik nem tar- toznak se a román, se a szerb nemzetiséghez, és valamint a törvényhozásnak se az egyiket, se a másikat elnyomni nem volt szándéka, feladatunk, hogy a sem román, sem szerb nemzetiségi görög-keleti vallásnak megtar- tásuk azon jogot, melyet ők maguk részére is óhajtának. Igen t. kultuszminiszter ur kimondá azt, hogy a törvényhozás feladata az, hogy minden jog kellőleg fenntartassék és meg- óvassék. En azt hiszem, ezen jogok legelő- sebb, hogy a nem román, sem szerb nemzetiségi görög-keleti vallásnak megtar- tásuk azon jogot, melyet ők maguk részére is óhajtának. Igen t. kultuszminiszter ur kimondá azt, hogy a törvényhozás feladata az, hogy minden jog kellőleg fenntartassék és meg- óvassék. En azt hiszem, ezen jogok legelő- sebb, hogy a nem román, sem szerb nemzetiségi görög-keleti vallásnak megtar- tásuk azon jogot, melyet ők maguk részére is óhajtának.

Ezután egy hosszabb beszédet Nyári Pál indokolta meg egyszerű módosítványának szükségességét, beszédét azonban tér szűke- miatt jövőre vagyunk kénytelenek halasz- tani.

Szász Károly utólagosan megjegyzi, hogy a módosítást tevőknek a házszabályok nem adnak jogot az utólagos indoklásra.

Elnök azon felvilágosítással szolgálván, hogy nagyfotosságnak kérdéseknél igen is, van erre joguk, megtörténik a Horváth és társai által beadott módosítványra a szava- zás, melyet a többség elfogadott, a kérdéses módosítvány 10. cikkely alakjában a már elfogadottakhoz csatoltatik.

Legközelebbi ülés holnapután d. e. 10 órákor, Ülés vége 1 1/2 órákor.

és előjogait szellőztetve debattíroz az elváltás lehetőségének kimondása ellen. Somsich és társai módosítványával szavaz, Székely Gergely alapos indoklás kíséretében pártolja Nyári. Kurecz György a miniszteri javaslat mellett szól. Bezeredy László előreb- esztván, hogy az eredeti szerkezet és a be- adott módosítvány közt főforgó elvi eltérést tekintve, legjobb lett volna az osztályok- hoz utasítani, miután ez most már aligha tör- ténhetik meg, Somsich és társai módosítvá- nyát, Stephenidesz Somsiché, Szász Károly az eredeti miniszteri szerkezetet párt- olják. Székely és veszélyt lát abban, hogy az egyházi nyelvek szerint oszolnak fel. — Egyébiránt Somsichot pártolja. Borla Szász Károly ellenében intézett éles támadá- saira felelve, a tárgyat illetőleg megjegyzi, hogy akarmelyik módosítványt elfogadják, csak keresztül esessenek már rajt egyszer. Bánó Miklós személyes kérdésben akar felelni Szász Károlynak. Elnök kijelenti, hogy nem főrg főn személyes kérdés. Roppant zaj közt megtadják tőle a szólás jogot.

Ezután egy hosszabb beszédet Nyári Pál indokolta meg egyszerű módosítványának szükségességét, beszédét azonban tér szűke- miatt jövőre vagyunk kénytelenek halasz- tani.

Szász Károly utólagosan megjegyzi, hogy a módosítást tevőknek a házszabályok nem adnak jogot az utólagos indoklásra.

Elnök azon felvilágosítással szolgálván, hogy nagyfotosságnak kérdéseknél igen is, van erre joguk, megtörténik a Horváth és társai által beadott módosítványra a szava- zás, melyet a többség elfogadott, a kérdéses módosítvány 10. cikkely alakjában a már elfogadottakhoz csatoltatik.

Legközelebbi ülés holnapután d. e. 10 órákor, Ülés vége 1 1/2 órákor.

Bécsi dolgok.

Mint a „Reichsrath-Correspondenz“ je- lentli, a budget bizottság albizottsága már be- fejezte munkáját, s az eredményt a követ- kezőekben tünteti fel:

Földolgo a permanenssé vált deficit or- voslása. A deficitet a kormány 1868-ban 50 millióra tesz.

A bizottság a deficit természetének vizsgá- latába bocsátkozván, meggyőződött arról, hogy azt főképp az az idő szerinti költségek- nevezett ügyek költsége, s nagyjórészt kit- lönösen a magyar korona országainak admi- nistratív költségei eredményezték.

Kiemeltetett jelesen az albizottságban, hogy a magyar inség enyhítésére 25 millió- nyi költséget költött, mely a finanszezés- költségeit tetemesen növelte, valamint Ma- gyarország adóhítrátlékai eredményezték job- bára, hogy az államköltségek tetemes része fedezetlen maradván, új meg új költségek- költése vált szükségessé.

Ebből azt következteti az albizottság, hogy nem állítható jogosan, hogy a cislajtha- nus tartományok feltétlenül kötelezve volnának az elvált terhek viselésére. A quotas irányt nem tartja az albizottság helyesen megál- lítottnak, s ezt igyekezik is kimutatni.

Ennélfogva méltányosnak tartja az albi- zottság a kormány által is felállított azon el- vet, hogy az államadósság azon részét, melyet Magyarország el nem vállalt, ne a cislajtha- nus lakosság, hanem az állam hitelezői vi- seljék.

Azokban ezen elvet az albizottság nem látja a kormány javaslataiban keresztül vive, látja ellenben azt, hogy a terhet, mely e ja- vaslatban a lakosságra rovatik, a lakosság nem leendő képes elviselni.

E mellett az albizottság még azt is ta- lálja, hogy az az évi deficit 10 millióval leg- alább több lesz, mint a hogy a kormány ki- számította: azaz nem 50, hanem 60 millió.

Ennélfogva, nehogy a tulságs terhelés által a termelés fejlődése még inkább elha- lasztassék, abban állapodott meg az albizott- ság, hogy azon javaslatok, melyek az adó felemelését, s az államadósságok ezimeinek átalakítását tárgyalják, elejtessenek.

Ajánlja ellenben az albizottság azon ja- vaslatot, mely az államjavak eladásáról és 20 milliónyi költségen felvételéről szól.

A lotto-nyeremények illetékeit a kormány által javasolt 15% helyett 20% re kívánja emeltetni az albizottság.

Az elejtett javaslatok helyett ajánlja az albizottság, hogy 1) az államadósság kamatai az állampapírok után járó 7% jövedelmét megszüntetése mellett 20% es levonásokkal terheltessek; 2) az adósságfőlesztés 1868-ra és 69-re függesztessék fel; 3) a telekadó pótlék, mely Belcredi alatt megszüntettetett, lép- tetessék ismét életbe.

Ezen manipuláció mellett az albizottság kerek 45 millió jövedelmet számít fel, s hozzá- teszi, hogy a még hiányzó 5 milliót a financ- miniszter nehezségek nélkül felhajthatja.

A honvédelmi kérdés tárgyalása a reichsrath jelen sorsójában már nem kerül napirendre. Ezután csak is előkészületekről lehet szó, ilyeneknek kell tekintenuk azt is, hogy a kormány az egyes klubokat felszó- lítja, hogy nyilatkozzanak az iránt, hogy „szükségesnek tartják-e és mily értelemben az általános hadkötelezettséget; továbbá a

francia vagy a porosz vérendszert pártol- ják-e?“

A baloldali clubb a francia, a szabad- lútek clubbja a porosz rendszer mellett nyilatkozott. A lengyelek szintén a francia mellett. Mint a mely csata-kevesebb s mégis kevesebb költségbe kerülő sereg tartását te- szí lehet. E mellett elleneztek a helyette- sítetés és kiváltás megengedését.

Ez utóbbi pontban, mint a „Ftblatt“ írja. cislajthanus országos és a közös minisz- terium közt is merült fel differentia, az elsőbb ugyanis a helyettesítést megakarna engedni, de csak helyettes és nem a taxa letételé ál- tal, mint a közös kormány kíváná.

LAPSZEMLE.

A képviselőházban szőnyegen levő gör- keleti egyházi kérdés, a sajtóban is hozzá- szólásokra szolgáltatott alkalmat.

A „Hazánk“ tegnapi számában „Egy keleti kath. egyház ügyéről“ olvasunk meglehető- sűgű cikket.

Mennyire fontos ezen ügy nemcsak val- lási, de nemzetiségi, sőt politikai tekintetben, kintünk azon látszólag eléggé ápolit rokon- szenvből is, mely épen a gör. keleti vallás nemzeti nyelve képesében talál nemzetiségi összeköttetést a schismatikos orosz egyház, s kazák görög-keleti vallásu hívei között.

Ha jól fogtuk fel a „Hazánk“ eszméit, egy keleti kath. magyar egyház felállítására nemcsak nemzetiségi restitúciója lenne a gör. kath. magyarságnak, hanem egyszersmind gátul szolgálna, a mindinkább széles ará- nyokban terjedő nemzetiségi igazgatásoknak és panszlav törekvéseknek.

Ime a „Hazánk“ idézett cikkének főbb pontjai:

„Nem lehet ugyan azt állítani, hogy egy gör. kath. magyar egyház megalapítása által (ugy tudom) kétszáz ezer lélekkel szapo- rodnék a magyar néposalád; de annyi egész bizonyossággal mondható, hogy majdnem ugyanennyi honpolgár, a műveltebbeket véve csak ki, szabadlittatnék fel azon nyomorúságos amphibiális helyzetből, hogy midőn nemzeti- ségét kérdézik, nem tudja ezt elválasztani vallásától, magát oroznak, oláhnak, vagy csak habozva és kételkedve mondja magyarnak.

A keleti (görög) egyházban elvélve a nép nyelve levő oltári nyelv: ha ezen elv- következően vitetett keresztül, vallás és nemzetiség kölcsönös ismérvei lettek egy- másnak. Természetes azonban, hogy ily el- vet a legutolsó hirsorsos tüzhelyeig kereszt- lüli vinni nem lehet; marad tehát mindig némi kisebbség és ez lehet már kezdetül fogva jelentős, vagy válhatik idővel ilyenné részint úgy, hogy más ajkú szomszédok ker- sül fel a vallási közösséget, vagy a rokon- ajkúak egy része más nemzetiségbe olvad.

A mi már ez egyház szervezési akadá- lyait illeti: örömet hisztük, hogy ilyenek a nem-magyar ajkú hirsorsosok részéről támasz- tati nem fognak. Hiszen az ugoesai orosz nemzetiségbeliek programja is, mely külön- ben oly kellemetlen sensatitót okozott, azt a kívánalmak sorába helyezte.

Ismételve kijelentem, hogy szentül meg- vagyok győződve a nemzetiségek közti en- gesztelődés jövőjéről, hogy az idő, mely a polgári egyenlőség alapján a jöletet fokozni fogja, egyszersmind nérséklendi is a még- tiltott igényeket. Legalább hiszem, hogy az alakítandó magyar egyház értelmesbjei örö- mest elvállalnak maguk körében a közvetítő szerepet, melyre vallási rokonságnál fogva hivatják: nehogy ezen oly kényes téren is fennálljanak, vagy még serenenetlenségre inkább élesbedjenek azon ellentétek, melyekre igénytelen soraink élén utaltunk.

Egyik további nehezség talán a római szentszék foruma előtt volna leküzdendő, mely oly állásalál, mint hagyományainál fogva minden újítást mélyen átgondol, mielőtt be- helyeselné; — ha ugyan a magyar keleti szer- tartás szentesítését újításnak volna nevezhető. Igaz, hogy a keleti egyházban a nép nyelve képezi az oltári nyelvet; de legalább nem tartozik a lehetetlenségek közé azon ellenve- tés a római szent szék szempontjából, ez mindenesetre kivétel és tovább nem ter- jesztenő s az eddigiekben már ezredéves történeti jogosultsággal bír, minél fogva az illető nyelvek közt mai napig némileg petri- ficált óségi szerkezetükben foglalnak helyet az oltáron. En azonban azt hiszem, hogy az összes magyar főpapságnak, ha rokonszenvét bírná az ügy, sikerülne is azt érvényre hozni.

Hátra volna még a püspökség javadal- mazása. A görög-egyesülteknek az újra egy- sültségi feltételek szerint joguk volna püspök- telt szabadon választani; de ez, valamint a fejedelmi donatival általán kiment a gyakor- latból, úgy visszahozható is, legalább felfogá- súnk szerint, csak oly móddal volna, ha a pü- spöki udvar eltartásáról maga az illető egy- házmege gondoskodnék, a mi természetesen nem érhető fel a nálunk egy püspökség ja- vadalmazására nézve fennálló igényeket. De azt hiszem, hogy ezen választási ügy fel- észlése a római sz. székét is vonakodóbbá tenné. — Legyen tehát egyszerűen el- vetve: hogy nem volna e czelszerű, ezen pü- spökség javadalmazását a közadólalra fek-

tetni úgy, a mint van az már más orszá- gokban?

Megvalljuk ezen terv teljes sympathián- kal találkozik, s habár nem is vagyunk nyi- nyira vérmesek, hogy az akadályok élén oly könnyen átsurrannatónak tartunk az egész szervezetet egyházi szempontból, a hitelvek és jurisdictio elveiből az ellen alapos kifogást tenni nem tudunk.

A nyelvi kérdés Rómának mindenesetre sok és alapos aggodalmakra adhatna okot; a javadalmazási érdek pedig itthon talán a nehezségre.

Föltéve azonban, hogy mindkét syrtisen sikerülne az ügyet teljes épségben keresztül vinni, kérdés: nem adnák e reactióra kerestül bizonyos oldal, s a magyar keleti egyház- zal szemközt a nemzetiségi szabadság és val- lási jogegyenlőség alapján — nem támadna-e egy szép regelen, orosz vagy ruthen egyház!

Mindéz különben a viszonyok kellő ki- mérése és számbavétele mellett, fölőleges aggály részünkről, s a miben mi provocatitól láthatnánk, a politikai és államférfini bölse- ség előtt, csak hiúkökép, mely a világság előtt magától eloszlik.

IRODALOM.

— Gr. Kun Géza, Szilárd Áron és Vámbéry Armin következő előfizetési fel- hívást bocsátották ki: „Egy nép sines Euró- pában, melyet nyelve történeti viszonyai és geographiai helyzete egyaránt annyira utal- nának Ázsia nyelveinek s általában Keletnek megismerésére, mint minket magyarokat. Erre ma már az általános tudományosság ügye iránti fogékonyságnak még akkor is kellene bennünket ösztönözni, ha se nyel- vünk, se történetünk, se hazánk geographiai helyzete nem kényseritenének. A nyugoti mivel népek már évtizedek óta egybekötöt- ték e részben a tudomány ügyét saját távo- labbi céljaikkal: mi ekkorig még önérdé- künk sem méltattuk kellő figyelemre. Ezen röviden összefoglalt tények készítettek alól- iratokat arra, hogy hosszabb megfontolás után jelen felhívással forduljanak azokhoz, kik- nek tájékozottsága kezeskedik arról, hogy szintén idején látjuk ebbeli mulasz- táisaink pótlását.

Mi ezt egyelőre oly füzetek kiadása által kívánjuk megkezdeni, melyek kizáró- lag az ázsiai népek nyelveit, irodalmait, tör- ténetit s mindenemü viszonyait tárgyzó dolgozatokat foglalnának magokban, — fők- intettel egyrészt saját nyelvünk beltörté- netére s rokonsági viszonyai földterítésére, másrészt pedig közelebbi és régi multunk megfejtésére okvetlenül szükséges történeti kutforrások használhatóvá tételére. Ezen fü- zetek a pártoláshoz mért szám és terjedelme- reket fognak megjelenni. A pártoló aláírás 3 évre kötelez évenként 5 füny előfizetéssel. Az első — 1868-iki évre szóló — előfizetési díj az aláírásokkal együtt folyó évi június hó 15-ig bérmentve beküldendő Vámbéry Armin egyetem tanárnak (lakása ós utca 14. sz.). A füzeteket a pártolók bérmentesen fogják kapni.

— Társadalmi elmélkedések cím alatt egy jókora füzet jelent meg Te- leky K. Lajos bizományában Debreczenben.

— Tarka gyűjtemény cím alatt Minszky József és társ M. Szigeten 80 ivny munkára nyit előfizetést, 10—12 ivenkiint 1 ft, az egészre 6 ftjával.

— Kubinyi Lajos megrendelési felhí- vást bocsátott ki „Magyarország jövője Ke- leten“ az albumra. Ez album cikkeinek fel- adata kimutatni azon szellemi s anyagi, köz- művelődési politikai, ipar és kereskedelmi érdekeket, melyeket mi magyarok nyugoton nem — csak keleten taláthatunk fel vagy- vihatunk ki. Ára 1 forint 40 krajczár, mely szerzőhöz (Pest, Reáliskola-utca 14. sz.) küldendő.

— Megjelent: Római remekirők ma- gyar fordításban. Livius első könyve tárgy s történeti jegyzetekkel ellátva, latinból fordí- totta Vajdady Géza. Ára 70 kr.

INTÉZETEK S EGYLETEK.

— A m. kir. természetudományi társulat pályakérdései 1868-ra). I. A. Schuster-féle alapítványból: „Határozassék meg néhány jelesebb magyarországi dohán- y-fajnak nedvesség, nicotin és hamutartalma, összehasonlítva egyéb dohányok elemzésének eredményeivel. Az elemzésnél követett eljárás titzesen irassék le.“ A jutalom 200 ft. o. é. II. Bugát-féle alapítványból: „Határozassék meg a jelesebb hazai szappanfajoknak viztar- talma, égvénytartalma és zsirtartalma, ezen- kívül állapítsák meg az azokban esetleg előforduló tisztátalanságok minősége és men- nyisége.“ A jutalom 100 ft. o. é. — A felle- tek, melyek mindkettőre egyaránt kötelezők, következők: 1. Az I. pályakérdésben nem ta- gok is részt vehetnek. — A II. pályakérdésre csak épen a társulatnak bármí rendbeli tag- jai felelhetnek, tehát társulat-kivüliek nem. A pályaművek csak magyar nyelven irathat- vá, a bírálókat különös tekintettel kell len- ni a mi tudományosságán kívül a nyelvre is, mind az egész stylus, mind az egyes műszá-

vakra is. 3. A jutalmazott pályamű, ha kisebb a társulat közlönyében is megjelenetik, es- etben a pályajutalom kivül még közlöny- tiszteltétdíjjal is jutalmazatik; ha pedig na- gyobb, a pályázó tulajdona marad, s mint a m. k. természetudományi társulat által ki- szorított munkát maga is ki- vagy eladhatja.

4. A pályaműveknek 1869-dik évi april hó utolsó napjáig kellend a társulat titkári háva- talához küldetnieök, a szokott modalitások szerint, azaz idegen kézzel írva, jelmondattal jegyzett, a szerző nevét rejtő lepecsételt levél kíséretében. 5. A beérkezett pályaművek fe- lől a bírálók véleményei a nyári közgyűlésen olvastatnak fel; a jutalmat nyert műnek a díj- azonnal kiadatik, a nem díjazottak leveleit pedig s a pályaművek maguk a társulat levél- tárában visszatartatván — elégettetnek. A k. m. természetudományi társulat 1868-ki május 6-án tartott választmányi gyűléséből. Szilfy Kálmán. titkár.

— A m. k. természetudományi tár- sulat f. hó 6-án tartott szakgyűlésén a be- jelentett előadások közül az első, Than Ká- roly gyöngékedése miatt elmaradt. — Gre- gus Gyula értekezése a meteorologia hiva- dásairól, az első titkár olvasta fel. Részletes ismertetést a havi jelentésben fogunk kö- zölni. A titkári előterjesztések közül megem- lüljük a következőket: 1) A magyar törté- nelmi társulat, f. hó 14-én tartandó közgyű- lése a természetudományi társulat tagjait meghívja. 2) Gschwindt Mihály 100 füny alapítványával járta a társulat tőkejéhez 3) Letenyei Lajos „Kétkönyv állatok stb.“ című munkájából 40 példányt a társulat sza- bad rendelkezésére bocsát.

— A Magyar Történelmi Társulat nagygyűlései május 13. és 14-ik napjain fog- nak tartatni; és pedig 13-kán d. u. 4 órákor tartatik a társulat ügyeiről intézkedő zárt ülés, melyben minden tag szavazattal bír. Az ünneplés nyílt ülés másnap, május 24-ikén az az jövő esztőtörténi délelőtti 10 órákor le- end az akadémiai diszteremben. Programja a következő: 1) Gr. Mikó Imre elnök meg- nyitó beszéde. 2) Titkári jelentés. 3) Toldy Ferenc értekezése „Nemzeti történetírásunk kezdetei“-ről. 4) Wenzel Gusztáv értekezése „Visegrád egykori fénye és dicsőségéről.“ 5) Rómer Flóris régészeti értekezése a haj- dani agyagművészetéről, különös tekintettel hazánkra. 6) Elnöki zárószó. — A Történelmi Társulat, a M. Tud. Akadémia és a Kisfaludy Társaság tagjai az emelvényen foglalandnak helyet. A terembe mindenki jegy nélkül be- mehet; a karzat nök számára tartatik fenn. A történelem és tudomány minden barátja szivesen látatik.

— A magyar honi földtani társulat folyó május hó 12-én szerdán délután 5 órá- kor a magyar akadémia földtani termé- nek érdekes szakgyűlést fog tartani. Tárgyai: Szabó József megismerteti Heer Oswald a „földszarki növényzet“ című munkáját. 2) Hantken Miksa bemutatja a cserenyi má- vány-bányák általa gyűjtött amonitokat, és Öváry Endre által Szántó környékén Abauj megyében gyűjtött ősnövényi maradvá- nyokat.

— A maramarosi „Népiszkolai Egy- let“ érdeklében Mihálka László id. elnök ve- zete alatt május 3-kán megtartott érte- kezletben a nagy számmal jelen volt tagok által kimondatván az egylet alakulása, el- nökké Mihálka László választott meg, egy- szersmind Nánássy Lajos tag megbízott, hogy a maga mellé veendőökkel az ügyviteli rendet választmányilag kidolgozván, azt a júniusi nagygyűlésre mutassa be. A tisztviselői kar is ekkor fog megválasztatni.

— Meghívás. Az „országos magyar köznevelési társulat“ f. hó 14-én esztőtörténi délután 4 órákor a nemzeti szállodában Schwarz Gyula elnök lakásán választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tagok teljes számmal megjelenni körtnek. Az el- nökség részéről — Ra pos József igazgató titkár.

— Balassagyarmati „Népiszkolai Egy- let“nak, hogy Kis-Ter- gósság alkalmából na- gytörténi, úgy hogy a telen volt az alispán ú- tonai segélyt a tömeg- ség ellen. A megyeha- zai parancsnokság tá- Szécsényből a Sachsen- lomászok két százada- indultak el a hely szin-

— A magyar i- niszter Zambelly Laj- os illóvay magyar kirá- nes igazgatójává, Kov- órnagyot a lipotvári m- fényintézet ideiglen- vete ki.

— Zagrabból tá- mos meghívás érkezett listákból a esch nemze- ünneplésére. A meghív- may, ki nem megy e- Vencina.

— Szombaton d- lyatársaság városigeti sikerrel ment végbe. miniszterium, a városi viselővel és számos rés- vánál, a 3 dob-utóra- g- tben zászlós csoporto- kel a résztvevőket. A m- igénybe. Összesen 10 m- mely alatt Rác Pál zen- a közönséget, megszén- csak ideiglenes váróter- tunk, s ismét 20 perc- z Károly-kaszárnya elé- adatott a vonat a közfo-

— A magyar i- niszter Zambelly Laj- os illóvay magyar kirá- nes igazgatójává, Kov- órnagyot a lipotvári m- fényintézet ideiglen- vete ki.

— Zagrabból tá- mos meghívás érkezett listákból a esch nemze- ünneplésére. A meghív- may, ki nem megy e- Vencina.

— Szombaton d- lyatársaság városigeti sikerrel ment végbe. miniszterium, a városi viselővel és számos rés- vánál, a 3 dob-utóra- g- tben zászlós csoporto- kel a résztvevőket. A m- igénybe. Összesen 10 m- mely alatt Rác Pál zen- a közönséget, megszén- csak ideiglenes váróter- tunk, s ismét 20 perc- z Károly-kaszárnya elé- adatott a vonat a közfo-

— A magyar i- niszter Zambelly Laj- os illóvay magyar kirá- nes igazgatójává, Kov- órnagyot a lipotvári m- fényintézet ideiglen- vete ki.

— Zagrabból tá- mos meghívás érkezett listákból a esch nemze- ünneplésére. A meghív- may, ki nem megy e- Vencina.

— Szombaton d- lyatársaság városigeti sikerrel ment végbe. miniszterium, a városi viselővel és számos rés- vánál, a 3 dob-utóra- g- tben zászlós csoporto- kel a résztvevőket. A m- igénybe. Összesen 10 m- mely alatt Rác Pál zen- a közönséget, megszén- csak ideiglenes váróter- tunk, s ismét 20 perc- z Károly-kaszárnya elé- adatott a vonat a közfo-

— A magyar i- niszter Zambelly Laj- os illóvay magyar kirá- nes igazgatójává, Kov- órnagyot a lipotvári m- fényintézet ideiglen- vete ki.

— Zagrabból tá- mos meghívás érkezett listákból a esch nemze- ünneplésére. A meghív- may, ki nem megy e- Vencina.

— Szombaton d- lyatársaság városigeti sikerrel ment végbe. miniszterium, a városi viselővel és számos rés- vánál, a 3 dob-utóra- g- tben zászlós csoporto- kel a résztvevőket. A m- igénybe. Összesen 10 m- mely alatt Rác Pál zen- a közönséget, megszén- csak ideiglenes váróter- tunk, s ismét 20 perc- z Károly-kaszárnya elé- adatott a vonat a közfo-

— A magyar i- niszter Zambelly Laj- os illóvay magyar kirá- nes igazgatójává, Kov- órnagyot a lipotvári m- fényintézet ideiglen- vete ki.

Table with financial data including 'Pesti áru- és értéktőzsde', 'Magyar értékpapírok árkelete', 'Bécsi börze', and 'Részvények'.

H I R D E T É S E K.

Az első cs. kir. szabad. dunagőzhajózási társaság. Alulírt igazgatóság tisztelettel tudtul adja, hogy csütörtök, f. évi május hó 7-től kezdve Pest, Soroksár, Ráczkeve, Dömsödi helyigőzős délután 3 1/2 óraker és a Pest, Szent-Endre, Bogdány, Nagy-Marosi helyigőzős inneni elindulása délután 4 óraker fog történni. Pest, 1868. május hó 4-én. Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság forgalmi igazgatósága Magyarországon.

Kávéház-megnyitás. Midőn az alázatosan alulírt azon számos látogatásny melyet 19 éven át a „két pisztoly“-hoz címzett szálloda-vendéglőjében szerencsés volt élvezni legforróbb köszönetét nyilvánítaná, egyszersmind van szerencséje tisztelettel jelenteni, hogy szombaton, május 9-én déli 1 óraker a legnagyobb kényelemmel ellátott és csinosan megújított kávéházát a szénatérzen az üllői út szegletén megnyitja, és biztosítja a t. cz. közönséget, hogy ez új működési körében is mindent el fog követni, hogy tisztelt vendégei megelégedését mindenkor kiérdemelje. Tisztelettel Haslinger Anna.

Large advertisement for 'SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ-GŐZÖSÖK' (Passenger Steamships) featuring a steamship illustration and detailed shipping schedules for routes to Bács, Pest, Bazias, Giurgevo, Braila, Galacz, and Constantinople.

II. ÉVFOLY. Előszó. Rendkívül FÜGGETLEN következő. Május-juniusi 2 h. Május-juliusi 1/2 é. Május-szeptember. A „Független“ Bécs, (V.) A t. olvas tudósítói tisztelem tem tárgyilagosa á ni, hogy a kedély ne vegyitsem az sébe. Soraim ezálta igazság tekinteté rülhették ki az é má — voltak, ki Midőn az egy kölcsönös hatása mult őszszel surlo trón és osztrák f kath. referenci tis ságos fényezés, a föltétlen árnyalás oldandónak — ig és hazug. Félrevezetten helyett, hogy a f a társadalmi, pol jókra vezettem v nép lelkiismereté magát sértem val az egyház irány történni fog, ala tairismus, sat. fél val akarom meg Mert azon elj az osztrák kath. ve sujtó esemény nem kevesebb, m az osztrák papsá szellemének. Ha selői többség at nemzet magai s V megmérgezte, ak papság, mely hiv nyire növekedni. Így fogtam é fogom fel most is tattam az egyhá talan rágalmait, helyett, hogy a h tották volna, meg a lelkiismeretet és rosszalom az ságosan hizelgő eljárását, mely a solni nem képes. Találkozott e irányban haladó csi tudósításaima minap. Ha magam á föntebb leirt ár tés banatától ép ignorálnám a fe A Zomban nem az osztrák paps igazságos és lenni. A „Historis mult évi egyik f clerus helyzetér meg. Öszinte és tholikus elméhez abban a biroda gához. Szives enged részekből adok e Iró, miután n thántuli püspök vakon bizik a es a concordatumot s miután röviden tholikus lapok s a „Vaterland“-r zottan az ariszt ezen körülmény érdekében műk képen nem is tu part benső meg kus-e, vagy ped szövetkezik a p papságról követ találó rajzát: „A liberalis Ausztriában is gukat, ök tevék ben. És mit tesz